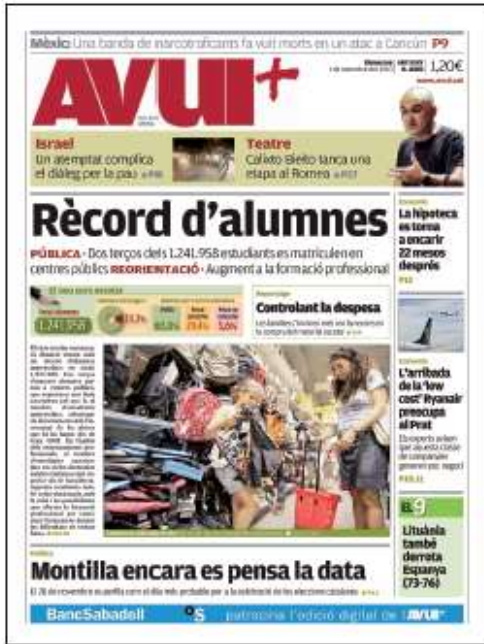

DOSSIER D'ESTIU
DE CATALÀ DE 3r d'ESO
JUNY 2020

1 Observa la portada següent i contesta:

- Quin és el titular principal? En què t'has fixat per a contestar?

.....

.....

.....

.....

.....

- Quina et sembla que és la segona notícia més important? Per què?

.....

.....

.....

.....

.....

2 Fixa't en la portada anterior i marca els elements que hi apareixen:

☐ publicitat	☐ capçalera
☐ preu	☐ índex
☐ fotografies	☐ nombre d'exemplars impresos
☐ pàgina de cada notícia	☐ entrevista

3 Classifica les paraules del titular principal i del seu subtítol segons que siguin agudes, planes o esdrúixoles.

ESDRÚIXOLES	PLANES	AGUDES

4 Fixa't en l'exemple i explica per què s'accentuen les paraules següents:

- r cord: S'accentua perquè és una paraula plana i no acaba en vocal, vocal + s, -en, -in.
- desorientació:
- públics:
- pública:

Ara, pensa exemples de paraules que tinguin aquestes característiques i escriu-les:

- Agudes que s'accentuen:
- Agudes que no s'accentuen:
- Planes que s'accentuen:
- Planes que no s'accentuen:

5 Llegeix el principi del conte de Quim Monzó titulat **Globus**:

Va passar els primers vint anys de vida en un circ, corrent d'un lloc a l'altre (i mai en tots aquells anys no va trepitjar la mateixa ciutat dues vegades). Hi havia hagut algun cop un altre circ que hagués errat tan desmesuradament? Fill d'acròbates, la infantesa li omplí cada dia de paisatges nous, i fou amic de nans i pallassos, domadors i lleons, ponis, trapezistes, fun mbuls, homes bala i elefants. Conegu  tres Buffalos Bills i dues  ndies ballarines que es deixaven siluetejar de ganivets. A catorze anys s'enamor  d'una adolescent que durant tres vespres ocup  la segona fila. El tercer vespre (ell ajudava la dama dels gossets ensinistrats), l'adolescent li feu l'ullet i ell es tornà tot roig. No va saber com reaccionar i, quan hagu  rumiat un mètode d'apropament, ja era massa tard: marxava per la carretera, en una caravana de carros cap a la ciutat següent.

QUIM MONZÓ, "Globus", dins *Vuitanta-sis contes*, Quaderns Crema

Ara, contesta:

- On té lloc l'acció?
.....
- Quins elements propis d'aquest espai apareixen en el text?
.....
- Quines dades del protagonista hi apareixen?
.....
.....
.....

6 – Digues quina és la **categoria gramatical** de les paraules subratllades o en negreta:

Ahir, aquell secretari **belga** del jurat **va llegir** el **veredict**, el president va lliurar el premi **a** la guanyadora **de** la convocatòria **i** un **conjunt** instrumental va interpretar **una** peça **musical**.

7 – Accentua les paraules que calgui de la llista següent i digues si són agudes, planes o esdrúixoles:

vindran	equivalencia
platan	nuvol
algun	tramos

gelida
fragil

immobil
sortiran

8 – Indica quin és el **subjecte** i el **predicat** d'aquestes oracions, abans, però, identifica **el verb** i el **nucli del subjecte** .

- a a. La Mariona va venir diumenge a la tarda.
- a b. Els gossos del veí lladren tota la nit.
- a c. A partir de les quatre de la tarda vindrà l'electricista.
- a d. L'alumnat de primer rega l'hort de l'institut.
- a e. Venen els cosins de França demà passat.

1 Llegeix aquesta notícia i relaciona cada una de les preguntes periodístiques amb el nombre corresponent:

(1) Inventen el robot mascota

El disseny està bioinspirat en un gos de companyia que es mou de forma autònoma i es controla a través del GPS d'un telèfon

ARA Barcelona | 05/02/2015 12.24

(2) Vuit investigadors del departament d'Informàtica i Enginyeria Industrial (DIEI) de **(3)** l'Escola Politècnica **Superior** de la Universitat de Lleida (UdL), **encapçalats** pel **professor** de robòtica Jordi Palacín, han dissenyat i **desenvolupat** un prototip de robot mòbil de companyia **capaç** de moure's de forma autònoma en exteriors i que es controla remotament a través del GPS d'un telèfon mòbil amb sistema operatiu Android.

(4) El disseny està bioinspirat per tal d'**assemblar-se** a un petit gos de companyia, amb una **carcasa** construïda amb una impressora 3D de prototipatge ràpid que permet reproduir qualsevol forma. També incorpora un sistema tot terreny amb quatre rodes motrius.

L'equip de Palacín **(5)** ha volgut treure més profit dels **dispositius** que ja incorporen els telèfons mòbils actuals, com ara els sensors de localització GPS, acceleròmetres, giroscopis, brúixoles digitals o les **possibilitats** de connectivitat amb altres dispositius mitjançant la tecnologia Wi-Fi i GSM (sistema global per a les comunicacions mòbils).

La novetat d'aquest prototipus de robot mòbil autònom és que no està **basat** en cap sistema de **visió artificial**, que són molt difícils de fer funcionar de forma efectiva sota la llum del sol.

- a Què? b Qui? c Com? d On? e Per què?

3 Cerca en la notícia anterior paraules que compleixin les condicions següents i escriu-les:

- a Té *ix* darrere *u*:
- b Té *x* darrere consonant:
- c S'escriu amb *nn*:
- d És un sinònim de *independent*:
- e És un sinònim de *a distància*:
- f És un sinònim de *benefici*:

4 – Subratlla el CD i pronominalitza'l pel pronom adient:

- a a. El públic de l'estadi admira els atletes amb entusiasme.
- a b. Atén els convidats amb atenció.
- a c. No diguis això.

- a d. Busca bolets al bosc.
- a e. Escolta les cançons de moda.

5 – Subratlla els CI i els atributs i pronominalitza'ls pel pronom adequat.

- a a. En Pere ha tramès una postal als companys de la feina.
- a b. Escriu una carta al pare.
- a c. Aquestes novel·les històriques són molt interessants.
- a d. Va donar les gràcies a les guies de la visita.
- a e. El tutor de primer està malalt.

1 Llegeix la crònica següent i, després, contesta:

10 anys de Mazoni

Berta Conesa | abr 25, 2015

El Teatre Municipal de Girona ja era força ple quan hi **vaig arribar**; de mica en mica encara anava arribant més gent mentre una veu anunciava que quedava poc perquè sortís Mazoni a l'escenari, i així ho va fer a tot ritme; un ritme que de seguida es va encomanar a tot el públic.

Mazoni estava de celebració, ja fa 10 anys que varen començar, **i això no és pas poc!** **El concert que ens han ofert**, doncs, ha estat un repàs a tota la seva trajectòria musical, des del primer fins a l'últim disc, i ha recordat tots aquells temes que han anat marcant la seva aportació **al panorama musical**. Gràcies a això, **hem pogut analitzar** i veure **els canvis de sonoritat** que ha viscut Mazoni al llarg de tot aquest temps, des de músiques més tranquil·les i melòdiques fins a ritmes més eclèctics i moguts, amb la qual cosa demostra que sap tocar infinitud d'estils a nivell d'expert.

De mica en mica, els electroxocs musicals que emanaven de l'escenari s'anaven fent eco entre el públic, que ben aviat va enganxar el corrent, per això un terç dels assistents van estar dempeus bona part del concert. Veure el Teatre Municipal de Girona amb tot de gent serpentejant i ballant a ritme de **la música de Mazoni** és quelcom que s'ha de veure alguna vegada. Quan el concert es va fondre, semblava que el públic no estava gens conforme, i el toc final d'aquest concert va ser la reaparició de Mazoni de nou, que a toc d'acústica i altres instruments van baixar de l'escenari a tocar una última peça: "M'agrades molt". Una **gran elecció per a posar punt i final a un concert rodó!**

totmusicat.cat

- a Qui és el protagonista de la notícia?
- b Què celebra?
- c On ho celebra?

2 Fixa't en els fragments destacats i contesta:

- a En quina persona està escrit el text?
- b Quin sentiment expressen els fragments ressaltats en blau? Com es marca aquesta entonació especial al text?

3 – Escribe l'antònim d'aquestes paraules:

mortal	probable	cert	flexible	noble
fidel	madur	precís	fer	reflexiu

4 - Subratlla els verbs i digues si les oracions són simples o compostes.

- a a. En Xavier toca la bateria, en Pasqual canta i l'Eduard xiula.
- a b. Van sortir a fer un tomb i no van tornar fins al vespre.
- b c. L'eco de les seves passes va ressonar per la casa de pedra.
- c d. El meu company examina els resultats de les enquestes
- d
- e
- f

1 Llegeix l'inici d'aquest article d'opinió de Sebastià Alzamora i continua l'article amb un text argumentatiu que expliqui què penses d'aquest tema.

SEBASTIÀ ALZAMORA

Literatura és alegria

L'escriptor Antoni Puigverd publicava ahir en *La Vanguardia* un article francament bo sobre la presència de la literatura en l'ensenyament públic actual. Es titulava "La cervesa i la literatura", i l'autor hi deia, més o menys, que tant la beguda com les lletres exigeixen un aprenentatge: a ningú no li sol agradar la cervesa el primer cop que la tasta, a causa del seu sabor amargant, però bé que quan se li agafa el gustet hi ha fins i tot qui n'abusa. Amb la literatura passa una cosa semblant: tal vegada al començament costi una mica entrar-hi, a causa de l'esforç intel·lectual que representa, però una vegada s'ha adquirit una certa capacitat de llegir, es converteix en un hàbit del qual ningú ja no es vol desprendre. Ara bé, conclou Puigverd: la societat d'avui sembla que està molt més preparada per a familiaritzar els joves amb la cervesa que no pas amb les lletres. I per més que sembli un diagnòstic pessimista o descoratjador, em temo que és ben cert.

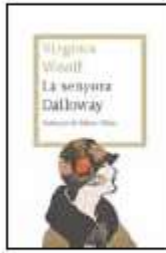
Ara, 19/05/2015

.....

.....

.....

1 Llegeix la crítica següent i, després, resol les qüestions:

La senyora Dalloway

Virginia Woolf
Trad. Dolors Udina
La Magrana
224 pàg. 19 €

Virginia Woolf **és** una de les escriptores que millor **ha sabut** expressar en paraules el complex món interior de les persones; la barreja d'emocions i pensaments que **flueixen** de manera ininterrompuda per la ment d'homes i dones. Aquest talent pel retrat psicològic **queda** especialment pales en *La senyora Dalloway* (1925), una de les seves millors obres que ara es **publica** en català en una nova traducció de Dolors Udina.

Londres **és** l'escenari d'aquesta novel·la que **transcorre** al llarg d'un sol dia de juny de 1923. Virginia Woolf **reflecteix**, amb exquisida subtilitat, tot allò que passa pel cap dels protagonistes. Així, a mesura que **passen** les hores que **marquen** les campana-

des del Big Ben, **compartim** els pensaments i les emocions de la burgesa senyora Dalloway, ja en la cinquantena, les reflexions de l'home que tant la **va estimar** en la seva joventut o el turment interior d'un veterà traumatitzat pel que **va experimentar** a la guerra.

Woolf **domina** magistralment la introspecció psicològica i això **dóna** cos i densitat a una novel·la que cal **legir** sense pressa, **assaborint** tots els matisos d'uns personatges que sovint **amaguen** els seus autèntics sentiments sota un posat de digna contenció. Potser perquè, com **demostra** Woolf, el pas del temps, les ferides del desamor o els traumes de la guerra **deixen** cicatrius emocionals que són molt difícils de **superar**.

Voldria destacar la traducció de Dolors Udina, la primera que es **fa** al català d'aquesta obra després de la de César August Jordana, del 1930. Gràcies a la seva feina, el to, el ritme i la força poètica del text de Virginia Woolf ens **arriben** més endins.

Carles Valbuena, *Time Out*, 12.12.2013

- a Marca les quatre parts de la crítica.
- b De qui es parla en la valoració reflexiva d'aquesta crítica?

.....

2 Fixa't en les formes verbals destacades del text de l'activitat anterior i digues quin color correspon a cada conjugació:

subratllada: **cursiva:** **negreta:**

3 Conjuga el present d'indicatiu dels verbs següents:

JO	amago	vull	
TU			
ELL/ELLA			
NOSALTRES	amaguem		fluïm
VOSALTRES		voleu	
ELLS/ELLES			flueixen

4 Llegeix el fragment següent del **Llibre dels fets** i completa el text amb la paraula adequada:

58. De com desembarcà l'estol del rei a la Dragonera

I, feta aquesta oració, ens vingué un pensament: que encara que era acordat pels nobles barons i pels que entenien en coses de la mar que havíem d'arribar a Pollença, nós volíem preguntar si en aquella galera on anàvem hi havia ningú que hagués estat a Mallorca i a l'illa. I, quan ho haguérem preguntat, en Berenguer Gairan, còmit de la galera, ens respongués que ell havia estat en el país. I li preguntàrem quins ports hi havia prop de la ciutat, a la part que mira a Catalunya. I ens digué que hi havia un puig allunyat de la ciutat a tres lligues per terra, i a vint milles per mar, que tenia per nom la Dragonera i no s'ajuntava amb la terra ferma de Mallorca, en el qual hi havia un pou d'aigua dolça, perquè una vegada que ell hi va ser, els seus mariners en tragueren aigua, i que prop de terra hi havia un puget separat de terra ferma, que s'anomenava Pantaleu; i de la terra a aquell pugeu hi havia un tret de ballesta. I nós li diguérem:

—Doncs, ¿per què hem de cercar altre lloc per atracar, sinó aquest, si hi tenim aigua dolça, i hi tenim bon port, i els cavalls podran refer-se a despit dels sarraïns? I aquí podrà venir tot el nostre estol i, d'allà estant, podrem decidir a quina part convé d'anar.

Llibre dels fets, Editorial Afers.

El *Llibre dels fets* és un exemple de prosa dels segles i
i és una de les quatre grans Les cròniques dels reis catalans van ser
les primeres d'Europa redactades en una llengua: el català. El *Llibre dels fets*
o és la més antiga de les cròniques. Narra de manera autobiogràfica les gestes
més importants del rei Jaume i se centra sobretot en les conquestes de
i València.

El fragment "De com desembarcà l'estol del rei a la Dragonera" forma part de la narració
de la conquesta de S'hi narra com, tot i tenir previst desembarcar
a, finalment el rei decideix que les tropes desembarquin a la
El fragment està narrat en plural "nós", forma que feien servir els reis
per a referir-se a ells mateixos.

5 Relaciona les obres i els autors següents amb el tipus de prosa corresponent:

Crònica de Bernat Desclot •	
Bernat Metge •	
<i>La disputa de l'ase</i> •	
Francesc Eiximenis •	• Prosa historiogràfica
Jaume I •	
Anselm Turmeda •	• Prosa religiosa
<i>Lo Somni</i> •	
Crònica de Pere el Cerimoniós •	• Prosa humanística
Vicent Ferrer •	
<i>Lo Crestià</i> •	

4 Relaciona les dades següents amb la novel·la de cavalleries corresponent:

Tirant lo Blanc ·

Curial e Güelfa ·

- L'enamorada del protagonista es diu Carmesina.
- Va ser escrita entre 1435-1462.
- El protagonista és un jove sense fortuna que, gràcies a la protecció d'una dama vídua que se n'enamorarà, podrà accedir a l'orde de cavalleria.
- L'autor és Joanot Martorell.
- No en coneixem l'autor.
- L'enamorada del protagonista es diu Güelfa.
- El protagonista és un cavaller que té un gran amor a la cort de Constantinoble.
- Va ser escrita entre 1405/10-1465.

1 Llegeix i ordena els fragments de l'entrevista a Laia Sanz:

A Laia Sanz va sorprendre anunciant que el seu Dakar 2014 serà una **cursa** amb els homes. Malgrat tot, es manté la tendència a presentar-la com la **guanyadora** en **categoria femenina**. Diu que no la molesta, però remarca que l'objectiu "era la general": "Ha anat molt millor del que esperava, i és això al que dono valor." Sanz recorda que el 2011 eren vuit dones sobre una **moto** en la sortida "i aquest any només dues; és una llàstima".

B Viu a Seva des de fa un parell d'anys, quan va deixar la casa dels pares. Laia Sanz (Corbera de Llobregat, 11-12-1985) va tancar dijous passat l'epíleg d'entrevistes d'un **Dakar** per a la història, amb un 16è lloc absolut que ha tingut més repercussió que tots els seus **títols** mundials de **trial** i **enduro** junts.

C Ens passem de frenada si diem que Laia Sanz lluitarà pels primers llocs del Dakar?
Tampoc tant, perquè jo no pensava fer-ho tan bé, i ha sortit així. I puc millorar. I sí, és pressió, perquè igualar el 16è és molt difícil. Però em vull superar i si he pogut fer el 16è, amb més entrenament i més experiència encara puc fer un **passet** més. [...]
Jutta Kleinschmidt va **guanyar** un Dakar, en **cotxe**. Andrea Mayer va ser quarta, però en **moto** vostè ja ha fet millors resultats. És possible que una dona guanyi el Dakar en **moto**? No seré pas jo. Hi ha una diferència física que, agradi o no, existeix. I també perquè hi ha **masclisme** i no tenim les mateixes oportunitats que els nois. Insisteixo: a igualtat de condicions, jo no arribaria a guanyar, però és que no tinc les mateixes oportunitats que poden tenir els de davant. Ni em porten a tantes curses com ells ni tinc el suport d'una marca que tenen ells. Estic en **desavantatge**. [...]

D "Jo no guanyaré el Dakar en moto"

Laia Sanz creu que amb més hores d'**entrenament** podria millorar el 16è lloc però no vèncer els homes

04/02/2014, TONI ROMERO, L'Esportiu

2 Relaciona cada mot amb el seu sinònim:

projecte ·	· entrebanc
problema ·	· auxili
norma ·	· trobada
ajuda ·	· pla
feina ·	· regla
reunió ·	· treball

5 Llegeix el poema següent de Jacint Verdaguer i contesta:

A un rossinyol de Vallvidrera

Rossinyol, bon rossinyol,
he sentida la teva arpa,
l'he sentida un dematí
de Vallvidrera a Valldaura,
fent rodolar-hi tos cants
com perles dintre l'aigua:
cantaves l'amor a Déu,
l'enyorament de la pàtria,
los misteris de la nit,
les llums de la matinada,
ton amor entre les flors,
ton niuet entre les branques,
ta mainadeta, que viu
de cançons i de becada.
Trobador del mes de maig,
rossinyol, refila i canta,
mes no deixes eixos cims
per los vergers de la plana;
no hi vingues a la ciutat,
que hi ha una gent molt ingrata:
diu que estima als aucellets,
diu que en son cor los regala,
mes als que canten millor
los posa dintre la gàbia.

JACINT VERDAGUER

a Amb què compara, el poeta, els cants
del rossinyol?

.....
.....

b A qui adreça els seus cants?

.....
.....

c En quins versos contraposa el camp
a la ciutat?

.....
.....
.....

d Quin significat tenen els símbols del rossinyol,
l'arpa i la gàbia?

.....
.....
.....
.....

e Amb quina finalitat s'adreça el poeta
al rossinyol?

.....
.....
.....